

БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКО-
ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА
Изм.М. 651
Дата 10 OCT 2024

ДО

Г-ЖА ЛЮДМИЛА ПЕТКОВА

ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ И
МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ
И
ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА НАЦИОНАЛНИЯ СЪВЕТ ЗА ТРИСТРАННО
СЪТРУДНИЧЕСТВО

ОТНОСНО: *Проект на Постановление на Министерския съвет за определяне размера на минималната работна заплата за страната от 1 януари 2025 г.*

УВАЖАЕМА Г-ЖО ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР- ПРЕДСЕДАТЕЛ,

Българска търговско-промишлена палата (БТПП) след като разгледа проекта на постановление на Министерски съвет за определяне на размера на минималната работна заплата за страната за 2025г, изразява следната позиция:

Палатата **не подкрепя** проекта на постановление на Министерски съвет за определяне на размера на минималната работна заплата, с който се определя от 1 януари 2025 г. размер на минималната месечна работна заплата за страната 1077 лв.

При размер от 1077 лв. за 2025г минималната работна заплата ще се увеличи със 144 лв или ще има ръст от 15,4 % спрямо размера на сега действаща заплата за 2024г от 933лв.

Според пролетната икономическа прогноза на Министерство на Финансите, инфлацията в края на 2024 г. се очаква да бъде 2.3 %, а средногодишната – 2.4 %. През следващите години инфлацията в края на годината ще продължи плавно да се забавя, по линия най-вече на очакваната динамика при международните цени. Прогнозира се тя да бъде 2.2%, 2.1% и 1.8%, съответно през 2025, 2026 и 2027 г. Прогнозата е средногодишната инфлация слабо да се ускори до 2.8% през 2025 г.

Растежът на реалния брутен вътрешен продукт (БВП) в България за 2024 г. ще възлезе на 2,1%, което ще се определя от положителния принос на вътрешното търсене, докато нетният износ и изменението на запасите се очаква да имат отрицателен принос. Догодина икономиката ще се ускори до 3,2%, а след това ще се забави до 2,9% през 2026 г. според анализаторите от Българската народна банка (БНБ).

Според НСИ, коефициентът на безработица е 4.3%, или с 0.3 процентни пункта по-нисък в сравнение с второто тримесечие на 2023 година. Коефициентът на заетост за населението на възраст 15 - 64 навършени години се увеличава с 0.7 процентни пункта в сравнение със същото тримесечие на 2023 г. и достига 71.0%.

Икономическия ръст е инструментът, който може да позволи резонно увеличаване на равнището на заплащането на труда и да повиши благосъстоянието на българските граждани, релевантно с това на българските фирми и повишаване на тяхната конкурентоспособност в световен мащаб, както и повишаване на заетостта.

Конвенция 131 на МОТ изисква да бъде въведен механизъм за определяне на МРЗ, а механизма означава обективни критерии, като отчитане на икономическите фактори, включително изискванията за икономическо развитие, нивата на производителност и желанието за постигане и поддържане на високо равнище на заетост.

Не веднъж и в предходни свои позиции БТПП е изразявала своето несъгласие с увеличаването на минималната работна заплата, основано на критерии, съгласно приетият в чл.244, ал.2 от Кодекса на труда механизъм.

БТПП през 2023г е изразила позиции в своите писмени становища по темата, като последното такова, е с изх.№ 749/27.11.2023 до Министър на труда и Социалната политика, във връзка с възражението до Европейската комисия и получения от тях отговор №3103457/03.2023, както и Становище изх. №639/05.10.2023 относно проекта на Постановление на Министерски съвет за определяне размера на Минималната работна заплата на страната за 2024, както и с позиции на АОБР от 2023г относно изменението на чл.244, ал.2 от КТ, подкрепена от БТПП и като ротационен председател на АОБР. Към днешна дата позицията ни не е променена, защото няма и промяна в начина на определяне на МРЗ в чл.244 ал.2 от КТ.

Приетият начин за определяне на МРЗ в чл.244, ал.2 от КТ противоречи на изискванията на Директива 2022/2041, относно адекватните минимални работни заплати и Конвенция 131 на МОТ.

Настояването от страна на БТПП в своите позиции и становища относно промяна на приетия автоматизъм на определяне на МРЗ, в чл.244, ал.2 от КТ,

е в основата и на невъзможността да постигнем напредък в социалния диалог за правилното и навременното транспониране на директивата за адекватни работни заплати.

От БТПП многократно сме настоявали за спазването на произтичащите задължения от Конвенция 131 на МОТ и приемането на прозрачен механизъм и ясни критерии, чрез които да се гарантира определяне и актуализиране на минималната работна заплата и този механизъм не трябва да е в ущърб на социалния диалог и трябва да е съобразен с критериите и принципите, заложиени в Конвенцията.

Националните критерии, посочени в параграф 1 на Директивата, включват най-малко следните елементи: покупателната способност на законоустановените минимални работни заплати, като се взема предвид издръжката на живота; общото равнище на работните заплати и тяхното разпределение; темпа на растеж на работните заплати; дългосрочните равнища и развитието на националната производителност.

Настоящата практика в страната към момента е определянето на размера на минималната работна заплата по административен път, без анализ на съответствието с критериите заложиени в Конвенцията, както и без да съществуват ясни критерии, които да служат за механизъм за изчисляването ѝ. Подобен подход е неоправдан и ще доведе до неравноправие и дискриминация в различните региони и отрасли в страната, където МРЗ ще е в близък диапазон от средната работна заплата за страната.

С приетият вече текст на чл.244, ал.2 от КТ се определя резултатът от прилагане на потенциални социално-икономически критерии, което напълно обезсмисля тяхното обсъждане.

Неадекватното транспониране на директивата заради пълното изключване на социалните партньори от процеса на нейното определяне, като ключов елемент, е визирано и като препоръка от писмото-отговор от ЕК, за вземане на необходими мерки за включване и ефективно участие на социалните партньори в процеса.

Начина на дефиниране на Минималната работна заплата в сега действащата нормативна уредба в чл.244, ал.2 от КТ, с което се фиксира формула за определяне на минималната работна заплата, поражда проблеми, които са комплексни:

- нарушени са нормите на международни актове като Конвенция 131 на МОТ, която предвижда минималната работна заплата да се договаря в рамките на тристранния диалог и на база набор от критерии;

- нарушени са нормите на Директивата относно адекватните минимални работни заплати, която посочва съотношението между МРЗ и средната заплата

на ниво нетна-нетна, брутна-брутна, при това само като референтен индикатор, без да се изключва социалният диалог;

- социалният диалог се заменя с автоматизъм, който няма как да отчете икономическия цикъл;

- решението ще рефлектира върху нивата на всички работни заплати и тези разходи ще бъдат включени в цените на произвежданите стоки и услуги, което допълнително ще увеличи инфлацията;

-решението ограничава интереса към повишаване на професионалната квалификация;

- в голяма част от икономически дейности средна работна заплата се оказва равна на минимална работна заплата за страната, с което се наказват трудолюбивите и квалифицираните и се награждават мързеливите или неквалифицираните;

- ще тласне предприятията към сивия сектор;

С оглед на гореизложеното, БТПП не подкрепя предложени проект на Постановление на Министерския съвет за определяне на размера на минималната работна заплата за страната за 2025 г. и настоява за преразглеждане на приетият вече текст на чл.244, ал.2 от КТ.

С уважение:

Цветан Симеонов

Председател на УС на БТПП

